

KURIER MORSKI

ILUSTROWANY, BEZPŁATNY MAGAZYN WAKACYJNY | NR 1/2014 CZERWIEC | GDYNIA
WWW.LEGENDAMORSKA.PL

Aktualności spod żagla
– Lodowe Krainy

Morska legenda
Hal Targowych

Galeria eksponatów
morskich

Słowo wstępu

Tradycyjnie koniec czerwca to początek sezonu letniego w Gdyni. Otwierają lato obchody Święta Morza. Reaktywowane przed rokiem, po latach zapomnienia, staje się ważnym elementem wakacyjnych planów. Kumulacja morskich imprez, inicjowanie nowych pomysłów, uzmysławia jak wielki ładunek wrażeń i emocji niesie z sobą opisywany przez Żeromskiego *wiatr od morza*. Warto przy okazji pamiętać, że w bieżącym roku obchodzimy 150. urodziny Mistrza Stefana – jednego z pierwszych piewców gdyńskiej legendy. To także drugi rok naszego *Kuriera Morskiego*. A 25 czerwca minęła 45 rocznica oddania do użytku popularnej gdyńskiej promenady, Bulwaru Nadmorskiego im. Feliksa Nowowiejskiego.

Tego lata również postaramy się wesprzeć wakacyjne klimaty solidną porcją morskich tradycji, zwyczajów, opowieści o kolejnych kartach Legendy Morskiej Gdyni. Wielkie wycieczkowce stały się niemal stałymi elementami krajobrazu gdyńskiego portu. Reprezentacyjne Nabrze Francuskie z przywróconym do świetności budynkiem Dworca Morskiego, przygotowującego się do nowej roli Muzeum Emigracji to naturalna przystań dla tych prawdziwych pałaców na wodzie. Od pierwszych polskich emigracyjnych *pasażerów* dla których niegdyś zbudowano to miejsce są większe kilkanaście razy. Ich wizyty w Gdyni pozwalają zetknąć się z najnowszymi tendencjami w zakresie architektury okrętów – bo te statki to prawdziwa witryna najnowszych tendencji w budownictwie okrętowym.

Aleja Statków Pasażerskich na Nabrze Pomorskim wzbogaca się o kolejne 2 tablice upamiętniające odwiedzających Gdynię oceanicznych arystokratów - luksusowe

wycieczkowce. Arystokratka spod białoczerwonej bandery – żaglowa *biała fregata – Dar Młodzieży* w tym roku wyjątkowo często zaszczyc nas swoją obecnością. Ubrana w wielką gałę banderową ukaże się podczas Święta Morza w pełnej krasie pod pełnymi żaglami, które postawią specjalnie z tej okazji studenci gdyńskiej Akademii Morskiej. W ten sposób większość z nich, przyszłych nawigatorów floty, pożegna się z tym wyjątkowym żaglowcem. Kolejne zawodowe praktyki odbędą już na statkach z mechanicznym napędem, później odpłyną na żeglugowe szlaki całego świata. Ale wspomnienia z praktyk pod żaglami *Daru* pozostaną na całe życie.

Pożegnamy uroczyście *Dar* wychodzący w rejs, by ponownie cieszyć się w sierpniu widokiem fregaty mianowanej ambasadorem Operacji Żagle Gdyni – zlotu żaglowców z okazji 40 rocznicy pierwszej gdyńskiej Operacji Żagiel. Szkolno-badawczy *Horyzont II* ruszy w kolejną wyprawę do arktyki, a Polska Marynarka Wojenna symbolicznym salutem artyleryjskim z *Błyskawicy* zaakcentuje swoje święto.

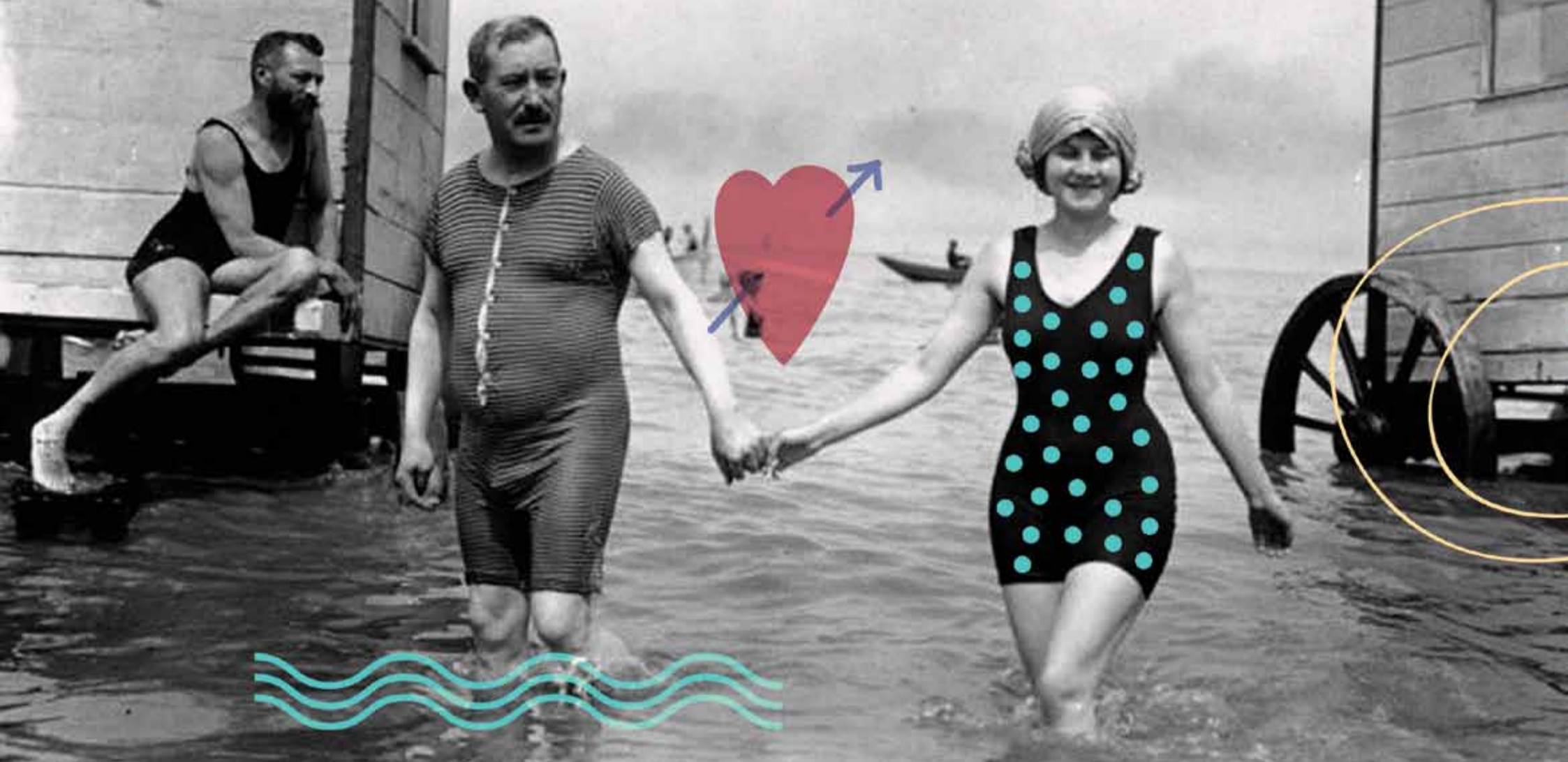
Coraz mocniej zabiegamy o pamięć ludzi tworzących nasze morskie tradycje. Materialnym tego śladem są tablice upamiętniające wydarzenia i ludzi. Nowe tablice w Alei Statków Pasażerskich – o tym już wspominaliśmy, ale także uhonorowanie wybitnych postaci morskiej Polski. Aleja Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie wzbogaciła się o tablice dwóch wielkich wychowawców marynarskich pokoleń – admirała Adama Mohuczego – pierwszego dyrektora Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni i kapitana Kazimierza Jurkiewicza, którego sylwetkę opisujemy w tym numerze *Kuriera*. W sierpniu także Gdynia w podobny sposób uho-

noruje słynnego komendanta na Nabrze Pomorskim. Wchodząca w lato Gdynia to mnogość imprez, praktycznie zawsze z morzem w tle. Renoma Open'er Festival nie ma sobie równych w całym obszarze bałtyckim. Ladies' Jazz Festival to już także ponadnarodowa marka, a w pierwszej połowie lipca Gdynia staje się tradycyjnie już nieformalną stolicą design-u – Gdynia Design Days znane są milionom fanów z Polski i Europy. Bardziej kameralna Letnia Scena w Orłowie, to z kolei miejsce harmonijnie łączące nadmorski pejzaż z wielką literaturą, a koncerty promenadowe nawiązują do nostalgicznego klimatu kurortu lat 30. Dodać warto modernistyczną architekturę miasta odkrywaną na nowo w cyklu wycieczek i spacerów, renesans bogatej historii i drogiej gdynianom historycznej Hali Targowej, różnorodną ofertę klubów żeglarskich i rozwijającej się podmorskiej turystyki.

Letnia Gdynia każdego roku dopisuje następne karty do morskiej historii. Ruszają kolejne żeglarskie wyprawy – po północny rekord płynie *Barlovento II*, w ramach projektu *Zobaczyć Morze* niewidomi żeglarze poznają smak morskiej przygody na *Zawiszy Czarnym*, a najmłodsi na Optymistach wypełniają kolorową mozaiką pejzaż gdyńskiej mariny.

Oddając do rąk Państwa ten numer *Kuriera Morskiego* pragniemy ułatwić dostrzeganie śladów składających się na opowieść o ludziach, miejscach i wydarzeniach tworzących Legendę Morską Gdyni.

Aktualności spod żagla – Lodowe Krainy

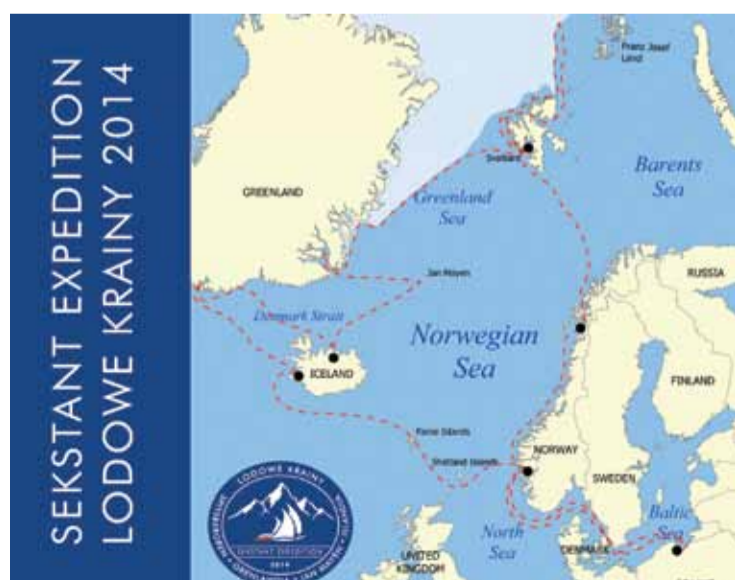
Z Gdyni pod żaglami na daleką północ. W połowie czerwca opuścił gdyńską marinę jacht *Barlovento II* rozpoczynając kolejną arktyczną wyprawę realizowaną przez żeglarską grupę Sekstant Expedition kierowaną przez Macieja Sodkiewicza.

Cel wyprawy *Lodowe krainy* jest ambitny – dotrzeć tak daleko na północ jak dotąd w światowym jachtingu nikomu się nie udało. Jak twierdzi organizator wyprawy – kpt. Maciej Sodkiewicz - ciężko wskazać tego, kto pierwszy rzucił pomysł popłynięcia akurat w te rejony. Plan rodził się powoli, w trakcie wielu kolejnych rejsów w rejony polarne.

W roku 2012 pożeglowali dwoma jachtami poprzez Rosję, by poznać ludzi i realia żeglugi w tamtych rejonach. Ubiegły sezon rozpoczęli w lutym od zimowego żeglowania w północnej Norwegii w poszukiwaniu Zorzy Polarnej. Lato to czteromiesięczna wyprawa „*Rosyjska Arktyka 2013*”. Wyprawa dotarła do archipelagu Ziemi Franciszka Józefa, a następnie pożeglowała jeszcze wyżej docierając na szerokość 82 stopnie 10,5 minuty N, ustanawiając polski rekord żeglarstwa polarne.

Tak narodziły się *Lodowe Krainy 2014*. Plan zakłada żeglugę na trasie Islandia – Jan Mayen – Grenlandia – Spitsbergen – Norwegia. Układ trasy uwzględni bezpieczeństwo żeglugi. Płynąc przez otwarty Atlantyk w lipcu zmniejsza się ryzyko silnych sztormów. Żegluga wzdłuż wschodniego wybrzeża Grenlandii w sierpniu pozwoli eksplorować piękne i dzikie fiordy. Na Spitsbergenie planują pojawić się z końcem tamtejszego lata, co pozwoli dotrzeć daleko na północ - być może uda się pobić lodowy rekord. W trakcie powrotnych etapów, których trasa biegnie wzdłuż wybrzeża Norwegii, liczą na obserwacje zorzy polarnej, a w przypadku jesiennych sztormów schronienie w bezpiecznych fiordach.

Sprawdzony w poprzedniej wyprawie jacht *Barlovento II* o solidnym 16 metrowym kadłubie to jednostka dobrze wyposażona, prosta i niezawodna. W wyposażeniu są m.in. dwa kajaki oraz 4 osobowy ponton z silnikiem. Dzięki kajakom będą mogli z bliska zwiedzać okolice, pływać pomiędzy górami lodowymi czy mniejszymi growlerami. Ponton z silnikiem zapewni całej załodze dostęp do miejsc gdzie nie ma portów, przystani czy nawet pomostów. Wyprawa *Lodowe Krainy 2014* jest projektem niekomercyjnym, finansowanym w pełni przez uczestników. W 8 etapach, prowadzonych przez zmieniających się 4 kapitanów, pod żaglami *Barlovento II* popłynie w sumie ponad 60 żeglarzy. Cały projekt zaplanowany jest na 4 miesiące.

Legendarne postacie

Kapitan Kazimierz Jurkiewicz

Jedna z najbardziej rozpoznawalnych, legendarnych już za życia, postaci w historii morskiej Polski.

Urodził się w Goraju Lubelskim, wierny młodzieńczej pasji, w 1931 roku podjął naukę na Wydziale Nawigacyjnym Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni. Wówczas po raz pierwszy trafił, w rejsie kandydackim, na pokład żaglowca *Dar Pomorza*. Po ukończeniu Szkoły, w 1934 roku, zatrudniony został na żaglowcu w charakterze instruktora. Wziął udział w najśłynniejszym rejsie *białej fregaty* – podróży dookoła świata w latach 1934/1935.

W 1939 roku, już jako IV oficer, uczestniczy w bałtyckiej podróży szkoleniowej *Daru Pomorza*, która na skutek wybuchu wojny, kończy się zawinięciem do neutralnego Sztokholmu. Jako oficer rezerwy, wraz z grupą starszych uczniów podlegających obowiązkowi mobilizacji, wraca do walczącego kraju. Po zakończeniu kampanii wrześniowej, Kazimierz Jurkiewicz pozostaje w okupowanej Polsce.

Po zakończeniu wojny wraca do Gdyni i ponownie angażuje się w tworzenie systemu szkolnictwa morskiego. Dowodzi m.in. żaglowcami *Janek Krasicki* i *Henryk Rutkowski*, wykorzystywanymi do kształcenia kadr dla floty i rybołówstwa morskiego. Jednak pasją życia kapitana Jurkiewicza pozostał *Dar Pomorza*, na którym pełnił kolejne oficerskie funkcje, by wreszcie w 1953 roku zostać komendantem żaglowca.

Będąc komendantem *Daru Pomorza* w 1967 roku Kazimierz Jurkiewicz powołany został równolegle na stanowisko dyrektora Państwowej Szkoły Morskiej. Był to trudny moment reorganizacji polskiego szkolnictwa morskiego i połączenia z Państwową Szkołą Rybołówstwa Morskiego. Obowiązki dyrektora przekazał z końcem 1968 roku, skupiając się już tylko na dowodzeniu *Darem Pomorza*.

Kazimierz Jurkiewicz, na pokładzie *białej fregaty* przesłużył 32 lata, z czego 23 lata jako komendant. Największy rozgłos przyniósł mu start i zwycięstwo w Operacji Żagiel 1972, kiedy to po pasjonującym finiszu, *Dar Pomorza* pokonał żaglowiec Bundesmarine *Gorch Fock*. Kapitan i żaglowiec uhonorowani zostali wielką Nagrodą Honorową Rejsu Roku, a na baku pojawił się specjalnie ufundowany Dzwon Zwycięstwa. Podczas wielkich oceanicznych regat z okazji 200-lecia Stanów Zjednoczonych w 1976 roku, kapitan Jurkiewicz uhonorowany został specjalnym wyróżnieniem przez kapitanów wielkich żaglowców, uznających jego wyjątkową pozycję i żeglarskie kwalifikacje.

Komendantem *Daru* kapitan Jurkiewicz pozostał do dnia przejścia na emeryturę w 1977 roku, kiedy to obowiązki przekazał swemu uczniowi kapitanowi Tadeuszowi Olechnowiczowi.

Kapitan Kazimierz Jurkiewicz całe zawodowe życie poświęcił żaglom i edukacji morskiej, był autorem podręczników, wykładowcą i wychowawcą pokoleń oficerów marynarki handlowej. Jego profesjo-

nalizm i znajomość specyfiki służby na żaglowcu szkolnym wykorzystane zostały przy projektowaniu nowej fregaty – był konsultantem i przewodniczył społecznemu komitetowi budowy, a małżonka, pani Helena Jurkiewicz, została matką chrzestną *Daru Młodzieży*.

Kapitan pozostał do końca wierny *Darowi Pomorza*. Od 1982 roku pełnił funkcję pierwszego kustosa statku-muzeum. Był wśród inicjatorów powołania Towarzystwa Przyjaciół *Daru Pomorza*. Kazimierz Jurkiewicz zmarł 20 stycznia 1985 roku, pochowany jest na Cmentarzu Witomińskim.

Legendarne statki, jachty i okręty

ORP *Burza* – weteran atlantyckich szlaków

Była pierwszym gdyńskim muzeum na wodzie. Zarówno *Błyskawica*, która zajęła jej miejsce przy Nabrzeżu Pomorskim, jak i *Dar Pomorza* wciąż były jeszcze wówczas w czynnej służbie. ORP *Burza* polską banderę podniosła 10 sierpnia 1932 r. Wraz z bliźniaczym *Wichrem* były pierwszymi nowoczesnymi okrętami polskiej floty. Zbudowane we Francji, wraz z późniejszymi *Gromem* i *Błyskawicą* tworzyły Dywizjon Kontrtorpedowców.

30 sierpnia 1939 polskie niszczyciele ORP *Burza*, *Błyskawica* i *Grom* otrzymały rozkaz przejścia do Wielkiej Brytanii w związku z groźbą wybuchu wojny. Do obrony wybrzeża pozostawiono *Wichra*, który zatopiony został 3 września 1939 roku przez hitlerowskie lotnictwo. *Burza* przez całą niemal wojnę aktywnie uczestniczyła w zmaganiach na morskich frontach. Brała udział w kampanii norweskiej i francuskiej. Okręt pływał w eskorcje atlantyckich konwojów. Walczył z lotnictwem i okrętami podwodnymi. Pod koniec wojny pełnił funkcje szkolne, służył także jako baza okrętów podwodnych.

W połowie lipca 1951 holownik *Swarożyc* przyholował *Burzę* z Harwich do Gdyni. Po remoncie i przebudowie ponownie wcielony do czynnej służby. Ostatecznie w 1960 r. ORP *Burza* staje się okrętem-muzeum na stałe zacumowanym w Gdyni. Pogarszający się stan techniczny wojennego weterana wymusił decyzję o wycofaniu *Burzy*, w 1976 rolę okrętu muzeum przejął ORP *Błyskawica*.

s/t *Jan Turlejski* – rybacki statek szkolny

Zwodowany został 21.07.1950 r. w Stoczni Gdańskiej jako jednostka połowowa typu B-10/4 (były w owym czasie nazywane *supertrawlerami*) i otrzymał nazwę *Raba*. Wykończony w Stoczni Północnej, wszedł do eksploatacji w Przedsiębiorstwie Połowów i Usług Rybackich *Dalmor*.

W 1953 r. został przekazany Szkole Rybołówstwa Morskiego w Gdyni z przeznaczeniem na szkolny statek rybacki. Od marca do końca kwietnia 1954 r. trwała w Gdyńskiej Stoczni Remontowej przebudowa, głównie części przedniej ładowni, celem uzyskania pomieszczeń dla praktykantów.

2 maja 1954 r. odbyło się uroczyste przekazanie statku Państwowej Szkole Rybołówstwa Morskiego, połączone z nadaniem mu nowej nazwy *Jan Turlejski*. Dowódcą statku został kpt. ż.w. rybołówstwa morskiego Wiktor Gorządek, który funkcję tę pełnił nieprzerwanie do 2 stycznia 1980 r.

Jan Turlejski był w czasie swej eksploatacji wielokrotnie modernizowany, m.in. w 1959 r. przebudowano kotłownię, z opalanej węglem na opalaną mazutem i zlikwidowano bunkry węglowe, uzupełniano wyposażenie. Na statku szkolili się uczniowie Szkoły Rybołówstwa Morskiego, Państwowej Szkoły Morskiej i Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni. Prowadzono na jego pokładzie, w różnych okresach praktyki kandydackie, marynarskie, połowowe, nawigacyjne, maszynowe.

W ramach podróży szkolnych *Jan Turlejski* odbył szereg pionierskich rejsów dla naszego rybołówstwa m.in. w okresie kwiecień – czerwiec 1957 r. łowił koło Islandii, w styczniu – lutym 1959 r. jako pierwszy polski statek rybacki pojawił się na łowiskach zachodnioafrykańskich, łowił tam także w latach 1960-1963 r. W 1960 r. rozpoczął także rejsy na wody polarne – rejon Wyspy Niedźwiedziej i zachodnie wybrzeża Grenlandii. W latach 1970-1980 statek odbył 15 podróży z zaopatrzeniem dla polskiej stacji polarnej na Spitsbergenie.

Pogarszający się stan techniczny spowodował, że od 1981 r. zasięg pływania uległ ograniczeniu do Bałtyku. Ostatecznie 28 grudnia 1985 roku, s/t „*Jan Turlejski*” został wycofany z eksploatacji i skreślony z listy statków szkolnych WSM w Gdyni.

Miarą legendy *Jana Turlejskiego* jest statystyka służby pracowitego trawlera: odbył 251 podróży przebywając 4810 dni na morzu, przebył 490 926 mil morskich, co odpowiada 22 okrążeniom kuli ziemskiej, przeszkolił 7 199 uczniów i studentów, zawiązał 289 razy do portów krajowych i zagranicznych, odbył 15 podróży na Spitsbergen i 16 podróży na wody Afryki Zachodniej, docierał także na Grenlandię i Morze Czarne.

Wielką legendą był także kapitan Wiktor Gorządek – pionier polskiego rybołówstwa morskiego, wychowawca pokoleń oficerów floty. Staraniem władz Akademii Morskiej na budynku, w którym mieszkał i zmarł – w Gdyni przy ul. Warszawskiej 30 – odsłonięta została podczas Święta Morza tablica upamiętniająca słynnego kapitana.

Aktualności i rekomendacje kulturalne

Arkadia – gdyńskie letnisko przełomu XIX/XX w. to letnia wystawa w Muzeum Miasta Gdyni, (otwarta do 7 września 2014 r.) odkrywająca zakamarki regionalnej historii. Narracja opowieści zbudowana wokół artefaktów pochodzących z przełomu XIX i XX w. wprowadza widza w klimat miejscowości letniskowej i ułatwia mu odkrycie genius loci Gdyni – niewielkiej wsi o charakterze rolno-rybackim, która zmieniła swój charakter dzięki przedsiębiorczości mieszkańców.

Na wystawie historycznej prezentowanej w muzeum na dwóch kondygnacjach są wyeksponowane zbiory własne: dawne przewodniki, materiały ikonograficzne (mapy, pocztówki, fotografie), meble i inne

przedmioty wyposażenia wnętrz pochodzące z gdyńskich domów letniskowych. Ekspozycję uzupełniają artefakty wypożyczone z Muzeum Kolejnictwa w Warszawie, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, oraz zabawki wypożyczone od krakowskiego antykwariusza pana Marka Sosenko. Klimat epoki podkreślają z kolei stroje damskie pochodzące z kolekcji Przemysława Farysia, prezentowane w grupach tematycznych: stroje plażowe, spacerowe, wizytowe. Filarem merytorycznym wystawy są dokumenty wypożyczone z Archiwum Państwowego w Gdańsku. Pisma odręczne, pisane w języku niemieckim zostaną przetłumaczone na język polski i wyeksponowane w gablotach wraz z szeroką notą informacyjną.

Wystawa podkreśla kameralny, sielski charakter letniska. Można na niej m.in. zobaczyć jakimi zabawkami bawili się najmłodszy kura-cjusze, jak ubierały się ich mamy, babcie czy opiekunki. Scenografia nadaje wystawie charakter oraz wzmacnia jej przekaz.

Wystawa potrwa do 7 września tego roku. Można ją zwiedzać w cenie biletu wstępu do muzeum (w piątki bezpłatnie) w godzinach otwarcia placówki. Więcej szczegółów na stronie www.muzeumgdynia.pl

Morska legenda Hal Targowych

Zespół zabytkowych Hal Targowych przy ulicy Wójta Radtkego można określić jako najbardziej morską strefę wolnego handlu w Gdyni, której tradycje są kontynuowane nieprzerwanie od przedwojnia. Hale powstały pod koniec 1937 r. wg projektu duetu architektów Jerzego Müllera oraz Stefana Reychmana. Ku zaskoczeniu elity polskiej i europejskiej architektury – w ciągu niespełna roku powstał obiekt, który zgodnie uznano za jedno z najwybitniejszych dzieł okresu modernizmu w Polsce, wymieniany na równi z najlepszymi obiektami halowymi na świecie, zbudowanymi w nurcie konstruktoryzmu. Zespół trzech wyspecjalizowanych hal targowych (hala łukowa – warzywa, owoce, nabiał, hala płaska – na mięso oraz hala rybna) wraz z ogromnym placem targowym, praktycznie od razu po powstaniu stał się najpopularniejszym miejscem zakupów Gdynian i przyjeźdźców.

Hale położone na styku miasta z portem, po wojnie stanowiły jeden z nielicznych w Polsce obszarów wolnego handlu – towarami praktycznie z całego świata. Było to możliwe głównie dzięki zaopatrywaniu stoisk kupieckich przez marynarzy statków handlowych, rybackich i pasażerskich. W Halach w czasach Polski Ludowej handlowano więc zarówno herbatą z Indii, cytrusami, modnymi ubraniami, płytami winylowymi, kolorowymi czasopismami, książkami, zabawkami, elektroniką i wieloma innymi towarami nie do zdobycia w państwowym handlu.

Kompleks Hal na trwałe wpisał się w świadomość kilku pokoleń mieszkańców Trójmiasta. O znaczeniu i konkurencyjności tego miejsca decydował przez lata morski charakter Gdyni. Marynarze wciąż z sentymentem odwiedzają ulubionych sprzedawców oraz pawilony han-

dlowe. Dla turystów z kolei, to lokalny koloryt i regionalna atrakcja. Od kilku miesięcy odbywają się w Halach Targowych różnego rodzaju wydarzenia wykraczające poza codzienną funkcję tego miejsca. Są to m.in. otwarte spacer tematyczne oraz warsztaty kreatywne dla dzieci. Aktualnie można wziąć udział także w konkursie fotograficznym oraz obejrzeć wystawę pt. *Zakupy sentymtalne*, czyli poznac'hity w handlu w okresie lat 60-70-80. więcej na stronie: www.haletargowegdynia.pl

Galeria eksponatów morskich

Karabin ze Żbika

Oryginalny zachowany element uzbrojenia okrętów podwodnych typu *Wilk*. Prezentowany egzemplarz najcięższego przeciwlotniczego karabinu maszynowego Hotchkiss wz. 30, kal. 13,2 mm zamontowany był na ORP *Żbik*. Po złomowaniu okrętu przekazany do zbiorów Muzeum Marynarki wojennej w Gdyni. Była to broń produkcji francuskiej znajdująca się na wyposażeniu polskich sił zbrojnych m.in. w oddziałach Lądowej Obrony Wybrzeża oraz na kilku okrętach Polskiej Marynarki Wojennej. Przeznaczone do zwalczania samolotów lecących na wysokości ok. 4 km, szybkostrzelność 450 strzałów na minutę.

Kotwica Halla

W wielu miejscach Gdyni natknąć się można na wyeksponowane kotwice – te solidne, najbardziej popularne symbole morskości miasta. Różnią się konstrukcją, kształtem, wielkością, wagą. Mówi się, że są symbolem nadziei, nieugiętości, bezpieczeństwa. Stylizowane ich wizerunki znaleźć można w emblemacie Polskiej Walczącej czy na gdańskim Pomniku Poległych Stoczniovców. Tylko w okolicy Skweru Kościuszki znajdziemy kilkadziesiąt egzemplarzy bardzo różnych kotwic. Ta zlokalizowana w pobliżu ORP *Błyskawica*, to tzw. patentowa kotwica Halla o wadze 5,5 tony, wyprodukowana w latach 30. w Wielkiej Brytanii. Wydobyta została 5 lat temu podczas przebudowy Nabrzeża Pomorskiego. Kotwice tego typu stanowią m.in. wyposażenie *Błyskawicy*, a z kolei na sąsiednim *Darze Pomorza*, zobaczyć można tzw. kotwice admiralicji. Warto zrobić sobie np. fotograficzny spacer szlakiem gdyńskich kotwic.

Złoty Krzyż

Unikatowy zabytek – oryginalny Złoty Krzyż Orderu Wojennego Wirtuti Militari, nadany za bohaterstwo wykazane podczas dowodzenia ORP *Orzeł* legendarnemu dowódcy okrętu kapitanowi marynarki Janowi Grudzińskiemu. Odznaczenie nadano pośmiertnie, równocześnie z awansem na stopień komandora podporucznika. Wcześniej dowódca *Orła* odznaczony został Srebrnym Krzyżem Wirtuti Militari, wkrótce po brawurowej bałtyckiej odysei i przedarciu się do Wielkiej Brytanii. Jan Grudziński był jedynym w historii oficerem Marynarki Wojennej, któremu Order Wojenny Wirtuti Militari nadano dwukrotnie. Odznaczenie eksponowane jest w Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni.

Fotoreportaż morski

Kalendarium wydarzeń

WYDARZENIA MORSKIE

6-8.07 XXVII Puchar Miasta Gdyni, III Eliminacje do OOM LAS 4-7 i Pucharu Euro-ILCA, organizator MKŻ Arka

SPACERY, WARSZTATY, KONKURSY KREATYWNE (BEZPŁATNE)

do 11.07 Konkurs fotograficzno-plastyczny Zakupy z ludzką twarzą – Hale Targowe w Gdyni, kategorie m.in. fotoreportaż, portret, fotografia mobilna, techniki plastyczne – www.haletargowegdynia.pl
Spacery architektoniczne – cykl Gdyńskiego Szlaku Modernizmu oraz Miejskiego Konserwatora Zabytków – cyklicznie w soboty, informacja szczegółowa www.modernizmgdyni.pl

Modelowe miasto – warsztaty – wydarzenie przeznaczone dla dużych i małych miłośników miasta i modernistycznej architektury, miejsce - Muzeum Miasta Gdyni, zajęcia odbywają się codziennie w godzinach pracy muzeum

Cyklicznie w soboty – Eko design oraz kulinaria – warsztaty dla dzieci 6-12 lat, Hale Targowe w Gdyni, Plac Kreacji, godz. 10:30-13:00

Cyklicznie w soboty – Plac Kreacji – Architektura + przestrzeń – miasto i port warsztaty w formule Open (10, 30, 50+), Hale Targowe w Gdyni, Plac Kreacji, godz. 13:00-14:30

FESTIWALE

2-5.07 Open'er Festival –

Lotnisko Gdynia-Kosakowo, www.opener.pl

4-13.07 Gdynia Design Days –

Miasto+ 5.30.60. www.gdyniadesigndays.pl

11-12.07 D.I.Y. Hardcore Punk Fest Vol. 10,

Klub Ucho, godz. 18:00

11-19.07 Ladies' Jazz Festival – Teatr Muzyczny,

Gdynia InfoBox, Sala koncertowa Portu Morskiego

w Gdyni, Scena Letnia w Orłowie

CYKLICZNE WYSTĘPY MUZYCZNE

w każdy wtorek Jam Session Blues – Blues Club, godz. 19:30

w każdą środę Jam Session jazzowe, Blues Club, godz. 20:00

w każdy piątek wieczory przy pianinie, Caffè Anioł, godz. 19:00

7, 12, 14, 17, 21, 28.07 Muzyczne Hale – LIVE Music, plac przy Hali Targowej, godz. 14:00

KONCERTY

1-4.07 Zespół Wokalny Klubu Marynarki Wojennej, ORP Błyskawica, godz. 13:45

3.07 Wołodia Biłokur/Sebastian Ślusarczyk – recital słowiańskie dusze, kawiarnia U Muzyk'uff, godz. 20:00

5.07 Zespół Miraculis, kawiarnia Caffè Anioł, godz. 19:00

6.07 Tańce świata – Orkiestra kameralna Ariela Ludwiczaka, Kamienna Góra, godz. 16:00

6.07 Reprezentacyjny Polski Zespół Pieśni i Tańca Wileńszczyzna, Teatr Miejski, godz. 19:00

10.07 Kasia Lins Akustycznie, Kawiarnia u Muzyk'uff, godz. 20:00

12.07 Kasper Fułek, Caffè Anioł, godz. 19:00

13.07, Notte Italiana Dario Alberti & Paweł A. Nowak Quartet, Kamienna Góra, godz. 16:00

SPEKTAKLE TEATRALNE

Scena Letnia – Gdynia Orłowo oraz Dar Pomorza 1, 8, 15.07 Idąc Rakiem, Dar Pomorza, godz. 20:00

2, 9.07 Bóg Mordu, Scena Letnia, godz. 20:00

3-6, 10-13.07 Jeszcze bardziej zielona gęś, Scena Letnia, godz. 20:00

7, 14.07 Piaf po polsku – recital Doroty Lulki z zespołem, Scena Letnia, godz. 20:00

14.07 Dream Theater, Gdynia Arena, godz. 19:00

Więcej informacji o wydarzeniach kulturalnych, rodzinnych i turystycznych:

www.gdyniakulturalna.pl

www.gdyniarodzinna.pl

www.gdyniaturystyczna.pl

Atrakcyjne miejsca

Budynek Wydziału Nawigacji Akademii Morskiej przy al. Jana Pawła II 2 – pierwotnie zbudowany jako hotel – Dom Żeglarza Polskiego

Projekt Domu Żeglarza Polskiego był efektem konkursu architektonicznego, który w 1936 roku wygrali Bohdan Damiński i Tadeusz Sieczkowski. Bryła budynku nawiązuje do stylistyki okrętowej. Nieukończony przed wojną od 1946 roku był siedzibą Państwowego Centrum Wychowania Morskiego, a od 1951 roku Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego. W 1968 roku budynek przejął Wydział Nawigacyjny Państwowej Wyższej Szkoły Morskiej, przemianowanej w 2001 roku na Akademię Morską.

Budynek biurowy Żegluga Polskiej

obecnie Marynarki Wojennej przy ul. Waszyngtona 44

Obecnie element kompleksu budynków należących do Marynarki Wojennej. Budynek został zbudowany w 1929 roku wg projektu Adama Ballenstedta dla państwowego przedsiębiorstwa armatorskiego Żegluga Polska. Firmą kierował znany żeglowiec Julian Rummel, a pięć zakupionych w 1926 roku we Francji statków stanowiło załazek polskiej floty handlowej. Prace rozpoczęto jesienią 1927 roku. W trakcie budowy Julian Rummel odsunął inżyniera Ballenstedta od budowy i przekazał nadzór nad budową ściągniętemu z Poznania inżynierowi Włodzimierzowi Głasce. On też był autorem projektu wnętrza budynku. W 1951 roku w miejsce Żegluga Polskiej powstała w Szczecinie Polska Żegluga Morska. Więcej informacji: www.naszagdynia.pl oraz www.legendamorska.pl

Strona lewa:

fot. Przemysław Kozłowski oraz Centrum Kultury Gdynia

1. Foto tour morski – osada rybacka, 2. Foto tour morski – Port Wojenny 3. Mini Muzeum Bankowca
4. Marina w Gdyni – pokazy morskie 5. Pokaz Formozy – Święto Morza 6. Pokaz Wojskowych Orkiestr Dętych
7. Scena Letnia – spektakl Disco Polo – Wieczór Poezji Śpiewanej 8. Spacer kulinarny Maliki po Hali Targowej

W SALONIE KOMENDANTA „DARU POMORZA” - KONSTANTY MACIEJEWICZ, STARSZY OFICER TADEUSZ MEISSNER I DYREKTOR SZKOŁY MORSKIEJ EDWARD ADAM MOHUCZY OPRAKOWUJĄ PROJEKT REJSU DO KOŁA ŚWIATA.

NIE DZIĘKA 18 WRZEŚNIA 1934 R. TĘMIY LUDZI ZEPHĄJĄ NA NABRZEŻU FRANCUSKIM „DARU POMORZA” WYRUSZAJĄCY W PODRÓŻ DO KOŁA ŚWIATA.

SZYRONOWE POZEGNANIE Z EUROPA - KANAŁ LA MANCHE, BIESKĄTE DLA WIĘKSZOŚCI PRAKTYKANCÓW TO PRZEWIĘSZA POWAZNA MARYNARSKA PRÓBA.

1 GRUDNIA 1934 R. „DAR POMORZA” JAKO PIERWSZY POLSKI STATEK POKONAJE KANAŁ PANAMSKI. NIESPODZIANKA, BYŁO SPOTKANIE TUTAJ WŁADYSŁAWA WAINERA NA „ZJAWIE SI” PODRÓŻUJĄCEGO TAKŻE DO KOŁA ŚWIATA.

9 GRUDNIA 1934 R. GODZ. 15.15 - ZAGŁOWIEC PRZECHODZI NA FACYFERU LINIE RÓWNIKA POD 82 ST. 22' W. NA FOKLAD PRZYBYWA NEFTUN ZE ŚWIATA, NOWOCZESIE PRZECHODZI PROCEDURĘ OHRZTU RÓWNEKOWEGO.

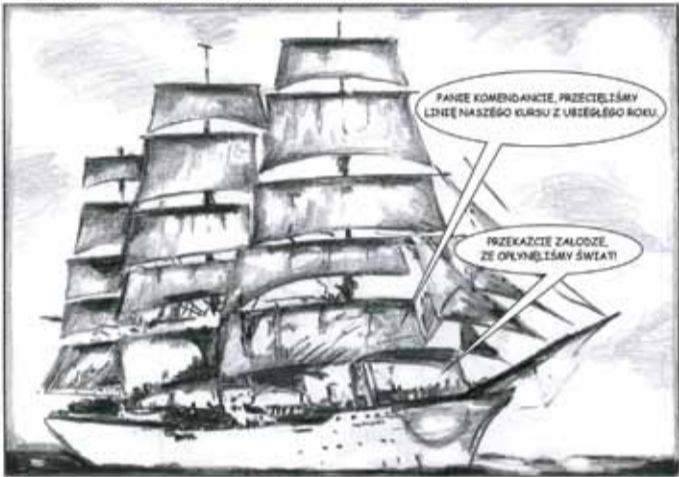
LUTY/MARZEC 1935 R. - W NAGASAKI OFICEROWIE „DARU POMORZA” SPOTYKAJĄ POLSKICH MESSJONARZY - M. IN. ZAŁOZYCIELA JAPŃSKIEGO NIEPOKALANOWA G. MAEJYMILSANI KOLBE.

1 KWIEŚNIA 1935 R. - SZANGHAJ - „DAR POMORZA” MEŻA SIĘ Z AMERYKAŃSKIM BRĄDOWIEKSEM „AUGUSTA”.

CIĘŻKIE OCHWILE NA OCEANIE INDYJSKIM. W CIĘŻKIM SZTORWIE ZAŁOGA WALCZY O URATOWANIE ŻERWANIE SZALUPY.

28 LIPCA 1935 R. ATLANTYK - „JAZŁA FREGATA” ZAMYKA PĘTLĘ DO KOŁA ŚWIATA.

3 WRZEŚNIA 1935 R. „DAR POMORZA” WNIAGA DO GDYNI. ZA RUFĄ POZOSTAŁO 39 000 MİL MORSKICH. W HISTORYCZNEJ, FUNDERSKIEJ PODRÓŻY UCZESTNICZYŁO 107 CZŁONKÓW ZAŁOGI I UCZNIÓW PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MORSKIEJ.

Foto Quiz Gdyńskiego Modernizmu – rozpoznaj budynki modernistyczne Gdyni. Rozpoznaj miejsca i obiekty

a

b

c

d

Foto Quiz Legendy Morskiej. Rozpoznaj miejsca i obiekty

a

b

c

d

Reklama

SPĘDŹ LATO W GDYNI!

Lato w Gdyni to kulturalno-morski szczyt wydarzeń, w tym znakomite festiwale i koncerty w klubach, słynne regaty, wizyty olbrzymich wycieczkowców, fantastyczne spektakle teatralne przy plaży. Na miłośników architektury czeka Weekend Architektury.

www.gdyniakulturalna.pl
www.gdyniaturystyczna.pl

ODKRYJ GDYŃSKĄ MODERNE!

Cztery trasy Gdyńskiego Szlaku Modernizmu! Unikalny w skali Europy zespół architektury z lat 30. Bezpłatny audioguide oraz katalog Szlaku, atrakcje na Szlaku, w tym: Mini Muzeum Bankowca, Archi Czynelnie, pamiątki modernizmu, FOTO konkurs Szlaku.

www.modernizmgdyni.pl

POZNAJ DWA UNIKALNE GDYŃSKIE MUZEA

50 m od Plaży Śródmieście | ul. Zawiszy Czarnego 1
Przeżyj podróż w czasie do Gdyni lat 20–30.

w Muzeum Miasta Gdyni

Ekspozycje na dotyk – poznaj historię polskiej floty wojennej – Muzeum Marynarki Wojennej

Specjalna oferta letnia dla dzieci i młodzieży!

www.muzeumgdynia.pl
www.muzeummw.pl

GDYNIA WIDZIANA OD MORZA

Rejs po gdyńskim porcie to wyjątkowa okazja by zobaczyć miasto od strony morza.

Rejsy codziennie od 10.00 co półtorej godziny.

Bilety: 30 zł normalny | 15 zł ulgowy

Ekspozycja Żegluga Gdańskiej w Gdyni

tel. 58 620 26 42, al. Jana Pawła II 2

(Nabrzeże Pomorskie)

www.zegluga.pl

GDYNIA INFOBOX –

OBSERWATORIUM ZMIAN

Wielka makieta miasta i portu morskiego,

wielkoformatowa panorama miasta,

wieża widokowa z peryskopem –

wstęp bezpłatny

www.gdyniainfobox.pl

PRZEŻYJ MORSKĄ PRZYGODĘ!

Szkolenia żeglarskie i nurkowe w Gdyni!

Zapraszają uznane centra nurkowe oraz

jachtkluby w gdyńskiej marinie,

z wieloletnią tradycją i osiągnięciami.

ZADZWOŃ i dowiedz się więcej

tel. 58 622 37 66 (Miejska Informacja)

PREZENTY MORSKIE – prezenty marzeń!

Zamów przez Internet prezenty morskie z Gdyni,

w tym kurs nurkowy, rejs jachtem, wycieczkę

RIB-em do Torpedowni. Więcej na stronie:

www.prezentymarzen.pl

WYCIECZKI MORSKIE Z ADRENALINĄ!

Zapraszamy na wycieczki morskie szybkimi

łódkami – RIB'ami. Niezapomniane wrażeń

na wodzie, panorama morska Gdyni

i Trójmiasta, ponadto atrakcje morskie,

w tym Torpedownia w Babich Dołach,

Klif Orłowski, wrakowiska.

Start – Marina Gdynia

Kontakt tel. 606 262 497

www.riby.pl

POKAZY, SPACERY

I WARSZTATY KULINARNE

Specjalna oferta bezpłatnych pokazów

i warsztatów kulinarnych przygotowana

przez Hale Targowe oraz Szlak Kulinarny

Centrum Gdyni. Zapraszamy rodziców

z dziećmi (6–12 lat) w każdą sobotę lata,

start godz. 10:00. Plac Kracji –

Hala Targowa ul. Wójta Radtkego 36/40.

www.haletargowegdynia.pl

www.kulinarnagdynia.pl

Wydawca: Miasto Gdynia

Teksty oraz koncepcja wydawnicza: zespół redakcyjny Agencji Rozwoju Gdyni

Projekt okładki i ilustracja: Izabela Jackowska

Komiks: Olga Obst

Komiks scenariusz: Aleksander Gosk

Fotoedycja: Przemysław Kozłowski

Fotografie: z zasobów Agencji Rozwoju Gdyni, Urzędu Miasta Gdyni, Muzeum Miasta Gdyni,

Muzeum Marynarki Wojennej, Gdyńskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, archiwum Morza, archiwum Akademii Morskiej

Miejska Informacja

ul. 10 Lutego 24

tel. 58 622 37 66

www.gdynia.pl

